

404. Nieuwe ideeën (4)

1. Een loop-in-'t-lijntje is een jonge matroos. Het look-zonder-look is het knoflookkruid. Bij het Loofhuttenfeest woont men in loofhutten. Hij was flink in de lorum. Zij was een echte luchthart-treurniet. Een ograikraal wendt in Suriname het boze oog af. Lekker, parfait! Toch had ik nog liever een parfait à la vanille of een parfait au café gehad! Een parfait-amour is een rode likeur met citroen- of bergamotolie. Totdat hij in een houten paletot belandde, heeft hij altijd paletotjes gedragen. Het horloge van die linkerd loopt op de binkert. Een bazarretje krijgen kan ook buiten een bazaar. Op de schaal van Baumé (de bauméschaal) druk je concentraties uit in een aantal graden Bé [bee-ee, als afkorting geschreven met de letters 'b' en 'e']. Een bullmarkt is positief gestemd, een bearmarkt negatief. Die markten zijn dus bullish casu quo bearish. Een baxter is een infuus. Ze onderhandelden over basielkruid en brazielhout. Een beauceron is een herdershond.

2. De man met de beambtenbaan was lid van de bediendebond. De bedeguar (bedegar) is de hondsrozenpons. B&B [bee-èn-bee, geschreven als afkorting met de letters 'b' en 'b'] staat voor 'bed and breakfast'; een bed-bad-broodvoorziening is iets anders. Bij de productie van caprolactam kom je de beckmannomlegging tegen. De ziekte van Bechterew is verbonden met verkromming en verstijving. Een bêche de mer is een zeeekomkommer. Bechamelsaus is mét, bearnaisesaus zónder roux. Een beautyparlour is een schoonheidssalon. Met het verstrijken der jaren restte van haar beauty niet meer dan de beauté du diable. Beaux garçons zijn ladykillers. Kan men toch tot de beau monde (de high society) behoren als men zijn beau jour niet heeft? Een cultivé- of mikimotoparel is een onechte of valse parel. Hij beevaardde naar Lourdes. Een beet midrasj is een leerhuis, gewijd aan de Thorastudie (meervoud: batee midrasj). Schaatsers kunnen gemakkelijk beentje-over doen.

3. De beenderman is Magere Hein, de Dood. Kan een beeldenaar net als een beeltenis in een beeldnis staan? Met een camera kun je een beeld-voor-beeldbeweging vastleggen. Het bedrijfs-pc-netwerk (net)werkte perfect. In het bedsteetje was maar plek voor één bedstedeplank. Bij de volkeren treffen we aan: het pygmeëënvolk, het Mayavolk, het bedoeïenenvolk en het Eskimovolk. 'Bedolah' en 'bdellium' zijn namen voor welriekend gom (Genesis 2, vers 12). Hij kwam er bekaaid van af. Hij bejijt en bejout me, sterker nog: hij jouwt me uit. Suikerfeest is een andere benaming voor led-al-Fitr (het kleine Beiram of Bairam; het grote Beiram is het Offerfeest). Dat is toch geen combinatie: beiers met appelbeignets. De beilsteintest is typisch iets voor chemici. 'Beid uw tijd' geldt ook voor beiaardiers. Het ros van de vier Heemskinderen heette Beiaard. Wat behelst dit nu? Men bekaadde de havenkom.

4. Je kunt behept zijn met allerlei onaangenaamheden. Wat is een belishabaken? De belialskinderen komen níét, de kinderen Belials wél uit de Bijbel. In het stadje Sluis hebben ze naast een bellenman nogal wat bellettristen (en ook nog een belfort!). De Belgenmoppen bevatten vaak belgicismen, iets Belgisch. Een belemniet is een fossiel. Bekendmaken betekent onherroepelijk bekend worden. Bek-en-veerrot en snavel-en-veerrot zijn synoniemen (Jaarboek 2007). Een bekkentrekker kan goed bekken trekken (ook: trekkebekken; trekkebenen is iets anders). Peter was het belangeloost van allen. Wat epoque maakt, is epochemachend. De belle époque deed dat zeker. Het belcanto is zingen volgens de klassieke Italiaanse zangtechniek. Op de bel-etage woonde een bel-esprit (meervoud: beaux-espirts). De romanfiguur was nogal belgziek. De criticus bekritiseerde de voorstelling en niet zo'n klein beetje ook!

5. Een beloega is een witte dolfijn. De schrijversbent at alle klikjes op. De gelovige jood bensjte met zijn zonen na de maaltijd. Beiden waren daardoor ontroerd. Benedictine is een lekkere likeur. Men liet de benedictijnerabdij ongemoeid in de bendeoorlog. Een bellerophonsbrief heet ook wel uriasbrief. Wat is een bellenmeisje? Een belofte-eed houdt het midden tussen belofte en eed. De kartuizers aten bel paese. Er zijn benigne en maligne tumoren. Ondanks het belvedère-uitzicht droeg het benen-op-tafeloverleg weinig tot niets bij aan een oplossing. Met beloken Pasen kregen we een Belizaanse uit Belize op bezoek. De jongen met beatlehaar draaide een Beatlesplaat.

6. Een dirigent moet maatslaan, hij moet de maat slaan. Een macrofaag is een grote fagocyt. Waaraan herken je een magelhaengans? De Mahdi is de Verlosser der moslims. Een erhu [oe] (Jaarboek 2007) is een tweesnarige Chinese viool. Hij was een erentfeste senator. Dat kun je eraan afzien. Je kunt ook eraan onderdoor gaan. De woorden 'ergocalciferol' en 'ergotalkaloïde' hebben heel wat letters gemeen. Hij is ervantussen gegaan. Hoed je voor mastiffs en mastino napoletano's. Een matamata is een franjeschildpad. Ik heb doorgeleerd in de mathesis. Een maxim is een machinegeweer. Een maximeverzameling omvat stelregels. Hij is gepokt en gemazeld in de society. In de Mayacultuur kenden ze de maxwell (symbool: Mx) nog niet. De mediene omvat de Joodse Nederlanders buiten Amsterdam. Het media-imperium kon de mediahype niet aan. Een mehari is een dromedaris als rijdier. De Megila (Megille (GB)) is de wetsrol (uit het Hebreeuws).

7. Een megalopolis is een grote stad. De Meirevolutie vond plaats in Parijs in 1968. Hij was ooit melkertbaner (melke(r)tier, Jaarboek 2007). Hij heeft melkboerenhondenhaar. Hij wilde melis in zijn melisethee. Voor het doel ontstond een scrimmage, een mêlee van spelers. Het mene tekel geeft aan dat je gewogen en te licht bevonden bent. Er wordt te weinig gemensendieckt. Het merinosschaap blètte. De merengue is een dans. Pepermuntolie bevat vooral menthol. Mescaline lijkt in werking op Isd. Hoezo, je Merovingers aflikken? Je kunt evengood Jan als Piet opstellen: ze voetballen even goed. Ik begrijp er net zomin iets van als jij. Daar moet je niet zo min over denken. Bij het golfspel moet je zo min mogelijk slagen scoren. Een eutrofe biotoop is rijk aan voedsel, voedselrijk. Tot Euroland, de eurozone, behoren alle eurolanden. Hij had even veel pijn. Zij had evenveel minnaars als dochters. Evoë, riefen de bacchanten.

8. Excusez moi, excusez le mot, maar woont hier die lul-de-behangerige [VD: fout!] lapzwans, die luhlannes van een lul-de-behanger? Is de populairwetenschappelijke uitleg over exantheem dezelfde als de exactwetenschappelijke [VD: fout!]? Ik kon me zijn facie toch niet meer evoceren (evoqueren: voor de geest roepen). De toestand van mijn zaalgenoot laat zich omschrijven in termen van exacerbatie, die van mezelf in termen van remissie. De ex-expediteur blies de adem uit en was zelf een laatste vrachtje. Spellingtechnisch zitten ex-cathedraonderwijs, ex-ex (je weet wel: die stellen met een los-vaste aan-uitrelatie, die regelmatig scheiden en hertrouwen) en exdatum op totaal verschillende sporen! De term 'extra-uterien' is hiermee niet te vergelijken, want die is van Franse herkomst. De exuviën van deze salamander zijn geheel uitgedroogd. Uitvaartplechtigheden heten ook wel exequiën. Dat je geëxerceerd hebt, is geen excuus.

9. Zijn exigeante bedstede- of spondengenote was telkens weer de bovenliggende partij ... Een apostolische exhortatie is een pauselijke zendbrief. Dat is tegenwoordig meer conventie dan exemptie, in goed Nederlands: eerder regel dan uitzondering. De trui was XXL, extra extra large. Hij moest extemporeren: ex tempore een referaat (beter: een exposeetje) over exsiccato houden. Ex-Sabena-personeel zorgde voor extinctie van het oplaaiende vuur. Bij het exquisite dinertje werd een exquisiet wijntje geserveerd. De exsecratie vond expressis verbis opzettelijk plaats. Sommigen noemen een zijderupsraket een exocetraket. Wanneer mag exhumatie wettelijk uitgevoerd worden? De façadebouw verliep vlot. Met Facebookvrienden kun je facebooken over die unieke face-off bij de ijshockeymatch.

10. De façon de Venise vindt men onder andere in façon-de-venisekaraffen. Een fabliau is een vertelling. Voor fabricagefouten is de fabrikant aansprakelijk. Een face-to-face-enquête wordt face to face, vis-à-vis, persoonlijk afgenomen. Hij heeft een faible voor petit-gris. We kennen de temperatuurschalen van Fahrenheit, Réaumur en Celsius. Soms laat de faex populi de vox populi spreken. Een faëton in een faëton, kan dat? (Ja) Deze fäh (fee) is salonfähig.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Blik